

Öryggisblað (SDS)

Samkvæmt reglugerð Nr. 888/2015 (EB reglugerð 1907/2006 REACH)

1. Auðkenning efnisins eða blöndunnar og félagsins eða fyrirtækisins

1.1 Vörukenni:	Holrýmispéttir brúnn 500 ml		
Vörunúmer:	LM6107		
1.2 Viðeigandi og tilgreind notkun efnis eða blöndu og notkun sem ráðið er frá:			
Viðeigandi notkun	Þéttiefni og tæringarvörn fyrir holrúm í undirvagni.		
Notkun sem ráðið er frá	Engar upplýsingar fyrirbyggjandi.		
1.3 Söluaðili:	Stilling ehf Kletthálsi 5 110 Reykjavík	Framleiðandi:	LIQUI MOLY GmbH Jerg-Wieland Strasse 4 D-89081 Ulm-Lehr Þýskaland 00-49-731-1420-0 info@liqui-moly.de www.liqui-moly.de
Sími:	5208000		
Netfang:	stilling@stilling.is		
Veffang:	www.stilling.is		
1.4 Neyðarsímanúmer:	Eitrunarmiðstöð LSH veitir upplýsingar allan sólarhringinn um viðbrögð við slysum með hættuleg efni. Sími 543 2222. Neyðarlínan, lögregla, slökkvilið, sjúkraflutningar; sími 112.		

2. Hættugreining

2.1 Flokkun efnisins eða blöndunnar:

Flokkun skv. reglugerð EB 1272/2008 (CLP):

H222	Afar eldfimt úðæfni	Eldf.úðæfni 1
H229	Þrýstihylki: Getur sprungið við upphitun	Úðabr. 1
H304	Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg	Eit.v.ásvelg.1
H336	Getur valdið sljóleika eða svima	SEM-VES 3
H412	Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif	Langv.eit.á vatn 3

2.2 Merkingaratriði:

Merking skv. reglugerð EB 1272/2008 (CLP):

Hættumerki:

Viðvörðunarorð: **HÆTTA**

Hættusetningar

H222	Afar eldfimt úðæfni
H229	Þrýstihylki: Getur sprungið við upphitun
H336	Getur valdið sljóleika eða svima
H412	Skaðlegt lífi í vatni, hefur langvinn áhrif

Varnaðarsetningar

P101	Ef leita þarf lækni skal hafa umbúðir eða umbúðamerkingar tiltækar.
P102	Geymist þar sem börn ná ekki til
P210	Haldið frá hitagjöfum, neistagjöfum, opnum eldi og heitum flötum. - Reykingar bannaðar.
P211	Má ekki úða á opinn eld eða annan hita- og neistagjafa.
P251	Þrýstihylki: Ekki má gata eða brenna hylki jafnvel þótt þau séu tóm.
P261	Gætið þess að anda ekki inn ryki/reyk/lofttegund/úða/gufu/ýringi.
P271	Notið eingöngu utandyra eða í vel loftræstu rými.

P273	Forðist losun út í umhverfið.
P312	Hringið í EITRUNARMIDSTÖÐ eða lækni ef lasleika verður vart.
P405	Geymist á læstum stað.
P410+P412	Hlífið við sólarljósi. Hlífið við hærri hita en 50 °C.
P501	Fargið innihaldi/íláti hjá viðurkenndri spilliefnamóttöku.
EUH066	Endurtekin snerting getur valdið þurri eða sprunginni húð

Inniheldur: Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar

Getur myndað sprengifimar blöndur með lofti, sé loftræsting ófullnægjandi.,

2.3 Aðrar hættur: Varan inniheldur engin efni sem flokkast sem PBT eða vPvB (<0,1%).
Sjá einnig 11. og 15. lið. (**PBT:** Þrávirkt, safnast upp í lífverum, eitrað. **vPvB:** Afar þrávirkt, safnast mjög fyrir í lífverum).

3. Samsetning innihaldsefna / upplýsingar um innihaldsefni

3.1 Efni: Á ekki við

3.2 Blöndur:

Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar			
Skráningarnúmer ECHA	01-2119463-258-33	Innihald %	25 - 50
Raðnúmer	649-327-00-6	Varnaðarmerki:	-
EINECS, ELINECS	919-857-5	H-setningar	-
CAS	64742-48-9	Flokkun, hættumerking	-
Hættuflokkun/Hættusetningar			
Eldf.vökvi 3 - H226 , Eit.v.ásvelg.1 - H304			

2,2'-(oktadek-9-enýlímínó)bisetanól			
Skráningarnúmer ECHA	01-2119510876-35	Innihald %	0,25 - <1,0
Raðnúmer	-	Varnaðarmerki:	C, Xn, N
EINECS, ELINECS	246-807-3	H-setningar	H22, H35, H50
CAS	25307-17-9	Flokkun, hættumerking	Ætandi, Hættulegt heilsu, Hættulegt umhverfinu
Hættuflokkun/Hættusetningar (CLP)			
Bráð eit.4 - H302 , Húðæt.1C - H314 , Bráð eit.á vatn 1 - H400 (M=10) , Langv.eit.á vatn 1 - H410 (M=1)			

Annað:

Sjá texta H-setninga í 16. lið. Sjá flokkun efnisins í 2. lið. Takmörkunarfærðbreytur í 8. lið.

4. Ráðstafanir í skyndihjálpi

4.1 Lýsing á ráðstöfunum í skyndihjálpi:

Almennt	Kannið öndun og önnur einkenni á hinum slasaða. Tryggið að öndunarvegur sé opinn. Haldið hinum slasaða rólegum og heitum og undir eftirliti. Leitið lækni/bráðamóttöku, ef vafi er um ástand hins slasaða. Við meðvitundarleysi skal leggja í læsta hliðarlegu og leita lækni.
Innöndun	Tryggið ferskt loft. Leitið lækni ef einkenni hverfa ekki fljótt. Meðhöndlun eftir einkennum.
Snerting við húð	Hreinsið húð strax vandlega með sápu og miklu vatni. Fjarlægið mengaðan fatnað og skó, og hreinsið vandlega áður en notkun hefst að nýju. Leitið lækni verði vart við ertingu.
Snerting við augu	Skolið varlega með miklu vatni og haldið augum vel opnum. Fjarlægið augnlinsur fyrir skolon. Leitið augnlækni ef einkenni hverfa ekki fljótt.
Inntaka	Framkallið ekki uppköst. Leitið strax lækni. Ásvelgingarhætta. Sýnið öryggisblaðið.

4.2 Helstu skaðleg einkenni og áhrif, bæði bráð og tafir:

Sjá lýsingu í lið 11. Birtingu einkenna getur seinkað um allmargar klukkustundir.
Einkenni: Affitar húð, Endurtekin snerting getur valdið þurri og sprunginni húð.

4.3 Upplýsingar um tafarlausa lækniúmmönnun og sérstaka meðferð sem þörf er á:

Meðferð sé samkvæmt einkennum.

5. Ráðstafanir vegna slökkviaðgerða

5.1 Slökkvibúnaður:

Hentugur slökkvibúnaður: Koldíoxíð, slökkviduft, froða, vatnsúði. Kælið umbúðir með vatnsúða.
Óhentugur slökkvibúnaður: Beinn vatnsgeisli.

5.2 Sérstakar hættur af völdum efnisins eða blöndunnar:

Við bruna geta myndast: kolmónoxíð, koldíoxíð, nituroxíð, brennistensoxíð, eitruð niðurbrotsefni, eld- og sprengifimar blöndur með lofti. Sprengihætta við upphitun.

5.3 Ráðgjöf fyrir slökkviliðsmenn:

Notið sjálfstæðan öndunarbúnað og fullan hlífðarfatnað við mikinn eldsvoða.
Hreinsið upp efni frá slökkvistarfi og mengað vatn skv. 6. lið og fargið skv. 13. lið.

6. Ráðstafanir ef efni fer óvart til spillis eða er losað fyrir slysi

6.1 Öryggisráðstafanir fyrir fólk, hlífðarbúnaður og neyðarráðstafanir:

Tryggið góða loftræstingu. Forðist innöndun og snertingu við húð og augu. Rýmið mengað svæði.
Fjarlægið alla hita- eld- og neistagjafa. Reykið ekki.

6.2 Varúðarráðstafanir vegna umhverfisins:

Forðist losun í niðurföll, jarðveg og vatnsumhverfi.

6.3 Aðferðir og efni til afmörkunar og hreinsunar:

Við losun gufu skal tryggja góða loftræstingu. Gerið varnargarða og notið óbrennanleg ísogsefni svo sem sand, kísilgúr eða jarðveg. Setjið í þar til gerð ílát og fargið sbr. 13.lið.

6.4 Tilvísun í aðra liði:

Sjá liði 8. og 13.

7. Meðhöndlun og geymsla

7.1 Varúðarráðstafanir um örugga meðhöndlun:

Tryggið góða loftræstingu. Forðist innöndun, inntöku og snertingu við húð og augu. Reykið ekki.
Fjarlægið eld- og neistagjafa. Forðist hátt hitastig og myndun stöðurafragns.
Notið ekki á heita fleti. Losið ekki í niðurföll. Fylgið notkunarleiðbeiningum.

Gætið hreinlætis við meðferð efnavara. Hreinsið hendur í vinnuhléum og þegar vinnu er lokið.
Geymið vöruna fjarri matvælum og dýrafóðri. Farið úr menguðum fatnaði og hlífðarbúnaði áður en komið er á svæði þar sem matar er neytt. Hreinsið vandlega áður en notkun hefst að nýju.
Notið viðeigandi persónuhlífar, öndunarbúnað, hanska/klæðnað, augn- og andlitshlífar.

7.2 Örugg geymsluskilyrði, þ.m.t. vegna mögulegs ósamrýmanleika:

Geymið ekki á gönguleiðum eða stigum. Geymið í vel luktum upprunalegum umbúðum á köldum, þurrum, vel loftræstum stað.
Forðist hátt hitastig (>50°C), beint sólarljós, opinn eld og aðra íkveikjuvalda og stöðurafragn.

7.3 Sértæk, endanleg notkun:

Sjá lið 1.2

8. Váhrifavarnir / persónuhlífar

8.1 Takmörkunarfæribreytur:

Efni:	8 klst ppm	8 klst mg/m3	Þakgildi 15mín ppm	Þakgildi 15mín mg/m3	Annað
Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar		800			WEL
Paraffinvax, gufur		2		6	WEL
Bútan	600	1450	750	1810	WEL
Própan		1000			WEL
Olíuúði (úr jarðolíu)		5		10	WEL

WEL = Work Exposure Limit - Langtíamörk váhrifa (8 klst/dag).

Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar					
Notkunarsvið vöru	Snertileið	Lýsing áhrifa	Mæliaðferð	Gildi	Eining
Atvinnutengt	Fólk, ísog um húð	Langtíma	DNEL	300	mg/kg/likamsþ/d
Atvinnutengt	Fólk, innöndun	Langtíma	DNEL	871	mg/m3
Atvinnutengt	Fólk, innöndun	Skammtíma	DNEL	1500	mg/m3
Neytendatengt	Fólk, inntaka	Langtíma	DNEL	125	mg/kg/likamsþ/d
Neytendatengt	Fólk, ísog um húð	Langtíma	DNEL	125	mg/kg/likamsþ/d
Neytendatengt	Fólk, innöndun	Langtíma	DNEL	900	mg/m3

8.2 Váhrifavarnir:

Tæknileg atriði

Notið einungis á stöðum með fullnægjandi loftræstingu. Notið lokuð kerfi, punktsog eða aðrar aðferðir til að halda styrk efnisins sem lægstum.

Hreinsið húð vandlega (andlit, hendur, handarkrika) eftir meðhöndlun efnavara, áður en nokkurs er neytt, farið er á salerni, og þegar vinnu er hætt. Gætið varúðar þegar farið er úr menguðum fatnaði. Hreinsið mengaðan fatnað vandlega áður en hann er tekinn aftur í notkun. Sjáið til þess að augnskol og sturtur séu nærri vinnusvæði. Haldið vörunni fjarri matvörum.

Persónuhlífar

Augnhlífar

Húð - hendur

Notið hlífðargleraugu af viðurkenndri gerð með hliðarvörn. (EN166)

Notið efnapolna hlífðarhanska úr nítrilgúmmíi. (EN374, $\geq 0,12$ mm, gegnstreymistími >480 mín.). Athugið leiðbeiningar framleiðanda og gegnstreymistíma hanska. Skiptið oft um hanska.

Notið hanska ekki lengur en 50% af uppgefnum gegnstreymistíma. Notið verndarkrem á hendur.

Mælt er með notkun langerma vinnufatnaðar og öryggisskófataðar. (EN20345).

Sé loftræsting ófullnægjandi, notið viðurkennda öndunargrímu með síugerð A. (EN14387).

Litarkódi: brúnn. Við háan styrk ætti að nota sjálfstæðan öndunarbúnað (EN137, EN138).

Húð - annað

Öndunarfæri

9. Eðlis- og efnafræðilegir eiginleikar

9.1 Upplýsingar um eðlis- og efnafræðilega grunneiginleika:

Eðlisástand:	Vökvi (aerosol)
Lykt:	Einkennandi
Litur:	Ljósbrúnn
Suðumark:	-44°C
Blossamark:	<20°C (DIN 53213)
Tendrunarmark:	>200°C
Lægri sprengimörk í lofti:	0,6%
Hærrí sprengimörk í lofti:	10,9%
Gufuþrýstingur (20°C):	8300 hPa
Eðlismassi við 20°C:	0,736 g/cm ³ (DIN 51757)
Leysanleiki í vatni:	Óleysanlegt
Sprengifimi:	Varan er ekki sprengifim, en gufa getur myndað sprengifimar blöndur með lofti.
Oxandi eiginleikar:	Nei

9.2 Aðrar upplýsingar:

10. Stöðugleiki og hvarfgirni

10.1 Hvarfgirni:

Sprengihætta við upphitun.

10.2 Efnafræðilegur stöðugleiki:

Stöðugt við venjulegar notkunaraðstæður.

10.3 Möguleiki á hættulegu efnahvarfi:

Gerist ekki við venjulegar notkunaraðstæður.

10.4 Skilyrði sem ber að varast:

Hátt hitastig, opinn eldur, stöðurafrágn og aðrir íkveikjuvaldar. Sprengihætta við upphitun.

10.5 Ósamrýmanleg efni:

Oxarar.

10.6 Hættuleg niðurbrotsefni:

Við bruna geta myndast: kolmónoxíð, koldíoxíð, nitroxíð, brennistensoxíð, eitruð niðurbrotsefni, eld- og sprengifimar blöndur með lofti. Sprengihætta við upphitun.

11. Eiturefnafræðilegar upplýsingar

11.1 Upplýsingar um eiturefnafræðileg áhrif:

Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Bráð eiturrhif, ísog um húð	LD ₅₀	>5000	mg/kg	kanína	OECD 401
Bráð eiturrhif, ísog um húð	LD ₅₀	>5000	mg/kg	kanína	OECD 402
Bráð eiturrhif, innöndun	LC ₅₀	>5	mg/l/4 klst	rotta	OECD 403
Húðæting/erting		Purrkar húð			OECD 404
Alvarlegur augnskaði		Neikvætt			OECD 405
Næming, húð eða öndunarfæri		Neikvætt			OECD 406
Ásvelgingarhætta					Já
Einkenni	Meðvitundarleysi, höfuðverkur, svimi, ógleði, uppköst, blettir á húð				

2,2'-(oktadek-9-enýlíminó)bisetanól					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Bráð eiturrhif, ísog um húð	LD ₅₀	>300-2000	mg/kg	rotta	OECD 401
Húðæting/erting		Ætandi		kanína	OECD 404
Alvarlegur augnskaði		Ætandi			

Paraffínvax (gufa)					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Einkenni	Niðurgangur				

Bútan					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Bráð eiturrhif, innöndun	LC ₅₀	658	mg/l/4 klst	rotta	
Stökkbreytingar kímfruma		Neikvætt			OECD 471
Einkenni	Skortur á samhæfingu, öndunarerfiðleikar, svimi, meðvitundarleysi, hjartsláttartruflanir, höfuðverkur, krampi, vímuáhrif, svimi, vanlíðan, uppköst.				

Própan					
	Gildi	Niðurstaða	Eining	Dýrateg/Aðferð	Athugasemdir
Stökkbreytingar kímfruma		Neikvætt			OECD 471
Einkenni	Öndunarerfiðleikar, svimi, meðvitundarleysi, kal, erting í slímhúðum, krampi, svimi, vanlíðan, uppköst.				

12. Vistfræðilegar upplýsingar

12.1 Eiturhrif:

Holrýmisþéttir brúnn 500 mL					
	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Annað	Inniheldur ekki AOX efni (lífræn efni með halogenum sem geta aðsogast)				

Vetniskolefni, C9-C11, n-alkanar, ísóalkanar, hringsambönd, <2% arómatar					
	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Eiturhrif	LC ₅₀	>1000mg/l	96 klst	Fiskar	OECD 203
Eiturhrif	EC ₅₀	>1000mg/l	48 klst	Daphnia	OECD 202
Eiturhrif	EC ₅₀	>1000mg/l	72 klst	Þörungar	OECD 201
Þrávirkni og niðurbrot		80,00%	28d.		OECD 301D
Uppsöfnun í lífverum	LogPow	3,4			
Mat á PBT / vPvB					Flokkast ekki sem slíkt
Eiturhrif á gerla	EC ₅₀	>100mg/l			

Bútan					
	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Uppsöfnun í lífverum	LogPow	2,98			Uppsöfnun ekki líkleg
Mat á PBT / vPvB					Flokkast ekki sem slíkt

Própan					
	Gildi	Niðurstaða	Tími	Dýrategund	Aðferð
Uppsöfnun í lífverum	LogPow	2,28			Uppsöfnun ekki líkleg
Mat á PBT / vPvB					Flokkast ekki sem slíkt

13. Förgun

13.1 Aðferðir við meðhöndlun úrgangs:

Vara	Farga skal efninu samkvæmt gildandi lögum og reglum. Úrgang af efninu skal merkja vel og koma í spilliefnamóttöku. Tæmið umbúðir sem best. Skv. reglugerð nr. 184/2002 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang er varan í eftirfarandi flokkum: 16 05 04 (gaskennd efni í þrýstihylkjum (þar með talin halón) sem innihalda hættuleg efni)
Óhreinar umbúðir	Óhreinar umbúðir skal meðhöndla eins og vöruna sjálfa. Hvorki skal gata, brenna eða skera í umbúðir Skv. reglugerð nr. 184/2002 um skrá yfir spilliefni og annan úrgang er varan í eftirfarandi flokkum: 15 01 04 (málmumbúðir)

14. Upplýsingar um flutninga

ADR:

UN Númer

Efnisheiti v. flutninga:

Hættuflokkur:

Pökkunarflokkur:

Hættuundirflokkur:

Jarðgangaflokkun:

Mengunarhætta:

1950

AEROSOLS

2.1

-

5F

D

Já

Varúðarmerking

IMDG:

UN Númer

Efnisheiti v. flutninga:

Hættuflokkur:

EmS:

Pökkunarflokkur:

Mengunarhætta:

1950

AEROSOLS

2.1

F-D, S-U

-

Já

IATA:

UN Númer

Efnisheiti v. flutninga:

Hættuflokkur:

Pökkunarflokkur:

1950

AEROSOLS, FLAMMABLE

2.1

-

15. Upplýsingar varðandi regluverk

15.1 Sértek ákvæði/löggjöf fyrir efnið eða blönduna vegna öryggis, heilbrigðis og umhverfis:

Varan fellur undir eftirfarandi reglugerðir: 1907/2006 (REACH), 1272/2008 (CLP), Íslenskar reglugerðir 888/2015 og 415/2014 (CLP).
VOC (EB 2010/75) 63,5%

15.2 Efnaöryggismat:

Efnaöryggismat hefur ekki farið fram.

16. Aðrar upplýsingar

Texti allra hættusetninga sem vikið er að á þessu öryggisblaði

H226	Eldfímur vökvi og gufa
H302	Hættulegt við inntöku
H304	Getur verið banvænt við inntöku ef það kemst í öndunarveg
H314	Veldur alvarlegum bruna á húð og augnskaða
H336	Getur valdið sljóleika eða svima
H400	Mjög eitrað lífi í vatni
H410	Mjög eitrað lífi í vatni, hefur langvinn áhrif

Útgáfa/Dags: 2/13.06.2017

Öryggisblað þetta er þýtt af Gunnari Þórðarsyni efnaverkræðingi.

Öryggisblað þetta er byggt á þeirri þekkingu sem fyrir liggur á útgáfudegi þess, um möguleg áhrif efnisins á heilsu, öryggi og umhverfi.

Það felur ekki í sér neina ábyrgð á efniseiginleikum og á einungis við um vöruna eins og hún kemur frá seljanda.

Það er alltaf á ábyrgð notanda vörunnar að nauðsynlegar öryggisráðstafanir séu gerðar og að þær séu í samræmi við gildandi lög og reglugerðir.

Notkun vörunnar er á ábyrgð notanda. Atvinnurekendur bera ábyrgð á útgáfu notkunarleiðbeininga sem eiga við þeirra vinnuumhverfi.

Frumheimild:

LIQUI-MOLY GMBH

SAFETY DATA SHEET according to Regulation (EC) No 1907/2006, Annex II

6107 HOHLRAUM-VERSIEGELUNG BRAUN 500 mL

Útgáfa:

07.03.2017 Útgáfa 0014

Kemur í stað:

30.03.2016 Útgáfa 0013